

Műkedvelőknek tapsolt Magyar-Montreal

A "Bethlen Kata Nőgyűlés" ismét gyönyörű előadással lepte meg Montreal magyarságát; a "Petőfi Dalkör" közreműködésével Tóth Edének "A kintornás család" című népszínművét hozták színre, olyan kiváló sikerrel hogy a Lafontaine Hall egészen megtelt szép közönséggel minden tagja a legteljesebb elismerés hangján nyilatkozott az előadásról. Valóban rá is szolgáltak az elismerésre, mert alapos előkészülettel, határozott és biztos fellépéssel, értelmesen hangsúlyozott beszédjükkkel s ügyes játékkal egy nagyon kellemes és élvezetes estét nyújtottak.

Az ilyen műkedvelői előadások jelentősége távolról sem mérhető a szórakoztatásban és pénzszerzésben. A magyar nyelv, magyar szellem megőrzésében s ápolásában valósgos kulturális munka ez. Vannak külföldi magyar kolóniák, ahol egyedül az ilyen műkedvelői előadások által tudják rávenni az ifjabb nemzedéket a magyar beszédre. Könyvnyitást tehát, hogy az ilyen tevékenység igazán megérdemelt kivándoroltjaink legszelebb részegének lelkes támogatását.

A 30 szereplőt igénylő darabban a következők vettek részt: Ákos István, Balázs Bandi, Breitenbach Barna és János, Breckner Cuci, Egry Irénke, Egry Jánosné, Fábrián Ferenc és Ilonka, Kovács Ferenc és Ferencné, Kovács Margit, Kuli Ferenc, Kun Károlyné és Pistike, Molnár Imréné, Molnár József és Mariska, Nagy Balázs és Lajos, Onczai János Papp Imre és János, Penczu József, Sáska Piroška, Szaniszló Irénke, Szűcs István Tóth Ferenc, Török Imre és Zsirus Imre. Nagyobb részüket most szerepelt először, de azért valamilyen derekasan megállták helyüket. A sugó feladatát Bély István töltötte be közmegelegedéssel.

A kifogástalan rendezés Breckner Sámuelné érdeme. A darab gördülékenységére, a szereplők értelmes magyaros beszédére, a rendező gondos és kitartó munkájára dicserik. Az előadás végzetével gyönyörű munkájáért zajos ünneplésben részesítette a hálas közönség.

Külön meg kell emlékeznünk a büftében áruft finom magyar

Sikerült kabaré est Winnipegen

A "Független Magyar Egylet" kebelében működő "Jókai Műkedvelő Gárda", mely immár fogalmommá vált a préli-fóváros magyar társadalmi életében, mult szombaton ismét egy műsoros esttel gazdagította eddigi sikereit. A helybéli református egyházzal karöltve, Friebrert Antal rendezésében színrekerült két egyfelvonásos szerrettel fogadta a közönség, mely egy kellemes estével gazdagította emlékeit.

Rev. Csendes konferálása után Hevesi Sándor "Grísics hitelbe vett bort" című bohózatát keltette életre Hanz János, Timár Györgyné, Juk József, Macsek Károly, Szoboszlai Ica, Timár György, Pál Károly, Timár István és Krécsi Etelka, mindannyian talpraesett élethűséggel alakítván szerepeiket. Ugyan csak jól mozgott a színpadon Kovács F. István, Juk József és Timár Györgyné a "Hamis aszszony" című víg jelenetben. A sugó felelősségteljes szerepét az alkalommal is Friebrert Antal töltötte be, cigányos zenéről pedig Kovács István népszerű bandája gondoskodott. Az izletes magyar étkelkel szolgáló konyhában Farkas Imréné és Timár Györgyné szorgoskodtak.

sem kívánhatják tőlünk, hogy egyes igényeiket megfektessék sok időt pazaroljunk. Még kevésbé kívánhatják bárki is, hogy a kötetek kiküldési postaköltségét a "Kanadai Magyar Újság" térítse meg; sajnos ez nincs módunkban, viszont a kiküldési költséget ezúttal is készséggel előlegezzük, bizván abban, hogy ezután nem akadnak olyan kivételek, amikben a kiolvasott könyvek visszaküldésekor — el felejtik mellékelni az odaküldés költségének megfelelő összegű télyeket!

Örülten fegyverkeznek a nagyhatalmak

FRANCIAORSZÁG ÉS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK VERSENGÉSÉHEZ CSATLAKOZIK ANGLIA IS? — FELELMETES IRAMBAN NÖVELIK A TENGERI ÉS LÉGI HADERŐT — TELJES KUDARC JELLEMZI A LEFEGYVERZESI KISÉRLETEKET

Riasztó híreket hoz Londonból a kábeltáviró. Már-már az angol kormány is kénytelen volt beadni lemondását, annyira kiéleződtek az ellentétek a brit parlamentben. Mig a munkáspárt és a szocializmus gondolkodó képviselői általában Eden kapitány leszerelési tárgyalásainak előrelátó eredménytelensége miatt Simon külgügyminiszter lemondását követelték, a konzervatívok meg éppen azért támadták a kormányt, mert nem gondoskodik eléggé a szigetország védelméről.

Szinte elképesztő adatokat soroltak fel a londoni képviselőházban az elmúlt hónapok fegyverkezéséről. Adatokkal igazolták, hogy milyen veszélyes "modernizálás" folyik ugyszólván minden nagyhatalom hadseregének a leghatásosabb gyilkolóeszközökkel való felszerelésére érdekében. Viharos ülések során követelték, hogy szárazföldi hadseregét is növelje Anglia, melynek katonasága tudvalegileg alig haladja meg a 150 ezer főt.

Mint más országokban, úgy Angliában is jelentékeny szerepet játszik a hadseregszűkítés az ország közigazgatási életében és az iparnak sikerült összekötetése révén annyit elérnie, hogy repülő-zászlóaljával emelték a hadirepülőket erejét, sőt újabb mind komolyabb tárgyaknak arról, hogy az egész angol flottát átépítik, nehogy elmaradjanak Franciaország és utabban az Egyesült Államok "modernizálás" alatt álló flottája mögött.

Az amerikaiak 75 millió dollárt költenek a közeljövőben öt cirkálójuk átépítésére, a franciák pedig nemcsak a vízrebotcsát "Dunkerque" nevű gyors-

kisebb ellenállásu hajótestbe épített erősebb turbinák alkalma zása teszik ezeket a csoda-hadjajókat veszedelmes támadó szörnyetegekké és sérthetetlen védőbástyákká a tengeren.

A lefegyverezés tehát — mely nek érdekében lapunk olvasói közül ötödtizedrezen aláírásukkal tettek hitet a genfi Népszövetség után — egyelőre ismét meg feneklett a nagyhatalmak egymásra való féltékenysége következtében. Hiába emeli fel tehát szavát az átlagember egy újabb háború ellen mindaddig, míg az önvédelem örve alatt állig felfegyverkezve állanak egymással szemben a világ sorsának irányítóit. Pedig ha beismernék tévedéseiket és békésre jövőként a békeszerződés oktanintézkedéseit: nem kellene rettegünk a háború bármely pillanatában való kitérésétől.

20 rejtvényfejtő kap jutalmat

Élénk érdeklődés kísérte egyik legutóbbi újításunkat: a kérsztrejtvényt. Mint már jelentettük, csupán kísérletképpen vezettük be ezen rovatunkat, melyet két-két hónapoként — olvasóink kifejezett kívánsága esetén akár gyakrabban is — rendszeresítünk. Mindenesetre örömdetes, hogy lapunk olvasói ezen a téren is milyen rátermettséget árultak el — a száz és egynéhány beküldött megfejtés közül 20 — tehát a megfejtések egy ötödésze — hibátlan és pályázatunk feltételei szerint jutalomban részesül.

A "Kanadai Magyar Újság" teljes évi előfizetését, egyenként \$2.00 értékben a következők egyes rejtvényfejtők nyerték: Ballek Betty Calgary, Belák Arnold Midlandvale, Csabay József Raymond, Csók Ernő Regina, Demkó Z. M. Consul, Eendrényi Andor Oliver, Erdős Vince Raymond, Firkály Lajos Montréal, Franyó János Winnipeg, Gajda Andor Montréal, Horváth S. W. Kaw, N. Istvánffy Zoltán Winnipeg, Kiss Gyula Innisfall, Magó Lajos Barvas, Mogor Ferenc Saltcoats, Máté Barna Fort Erie, Miletics Jenő Montréal, Taskó András Revelstoke, Veszelszky

Dr. S. E. Jánosy & Co.

486 1/2 Queen Street West TORONTO, ONT.

Torontó legnépszerűbb magyar hajójege s pénzküldési irodája. HAJÓJEGEK a legjobb társaságok vonalaira, kihozatali jegyek előnyös részletfizetésre is.

PÉNZKÜLDÉS Magyarországra, a legjobb árfolyam mellett utazások bármely más európai államba.

FARMOK Ontario legterme kenyebb vidékén, könnyű feltételekkel

ÓHAZAI vagy KANADAI jogi vagy közjegyzői ügyek szakszerű és pontos elintézésre.

IRJON VAGY KERESSE FEL IRODANKAT BARMILY ÚGYVELI.

NAGY ÖNMŰKÖDŐ KÖNYV csak 5c

Chantecler CIGARETTE PAPERS

"AZ ÚJ TERMÉSZETES GYÓGYMÓD"

három hatalmas kötetű orvosi könyvek egy házból sem szabad hiányoznia. Betegen és egészségesen egyaránt nélkülözhetetlen ez a házagópórá, mely világosan, könnyen érthető módon magyarázza az egészséges életet.

"Az új természetes gyógymód" a természetes gyógyulási és egészség-polgáris tan- és kézikönyve, írta: BILZ F. E. Ezen új kiadást átdolgozták, a tudomány legújabb és szakbavagó vívmányainal kibővítették és előszóval ellátták: Dr. Frysyes László orvos, az egészség-tan tanára Budapestben; Dr. Madzsar-né szül. Jász Allice, h. államtudor, egyetemi magántanár neje, Dr. Nyi-ró Gyula egyetemi magántanár, főorvos, Dr. Petrovich Ferenc ideg- és elmeorvos.

A három vaskos kötet gyönyörű keménytetáblás vázkonoktésben, mint a fenti kép is mutatja, összesen 2072 oldalal. A szöveg közé iktatott 800 ábrával, 40 színes képpel, 2, az emberi test alkotórészeit és szerveit ábrázoló szétvehető alakkal, a vitaminproblémát, a gyöngyövényeket, és ezek felhasználási módját, a legjobb előírásokat és vizelésvizsgálati módszereket tartalmazó melléklettel.

Ennek a nélkülözhetetlen orvosi műnek az ára csak 12 dollár, melynek fejében az ország bármely részébe bérmenten küldjük. (Jegyzze meg, hogy ezen kedvezményes ár csak rövid időre lesz érvényben, mely után kénytelenek leszünk az eredeti 15 dolláros áron adni, amellyel még a szállítást sem leszünk képesek fizetni.) Ne mulassza el a kedvező alkalmat, rendelje meg ezt a művet az egyetlen elárulástól egész Észak-Amerika területén. Irjon az alábbi címre: DANUBIA IMPORT Co. 645 Main Street, WINNIPEG, MAN. CANADA. (Útánvételt csakis azon esetben szállítunk, ha a rendeléssel legalább 2 dollárt beküld.)

FIGYELEM! AKIK AZ ÓHAZABÓL IDE KANADABA PENZT ÓHAJTANAK KIHÓZATNI AKAR MAGYARORSZÁGBÓL, RUMÁNIÁBÓL, JUGOSZLÁVIÁBÓL VAGY CSEHSZLOVÁKIÁBÓL, FORDULJANAK FELVILÁGOSÍTÁSÉRT

ALEX. A. KELEN LIMITED 1456 City Hall Avenue MONTREAL, P. Q. CÍMRÉ. — PÉNZKÜLDÉSEK, HAJÓJEGEK, BEVÁDORLÁSI ENGEDÉLYEK!

OSZTOZKODÁS

Írta: SASDI SÁNDOR

Az öregasszony lehunyt szemmel fekiútt az ágyon. Csak a melle lassu emelkedése mutatta, hogy még van benne élet. Keze fáradtan nyult el a kockás kék párnán. Csuklóján megfeszült a sápadt bőr, amelyet szinte áthökött a csont keménysége. A kifordított tenyér mélyrevedődtől ráncok bevezettek az újjak alatt kikéregesedett vastag dudorokba. Ez a fáradt jobbkéz a hálálnak ebben a nehéz órájában maradóktalanul mutatott fel az öreg Juli néni egész életét. Eltörtölt könyvekről, munkáról, szegénységről beszélt az a fáradt kéz, a Juli néni öreg keze. A meszesedő erekben még bukkant a vér, de az ernyedt ujjakban már annyira erő sem volt, hogy végigsimítsák a párna friss vásznát.

Juli néni haldoklott. Öt gyereket szült, sokat dolgozott, nagy karéj kenyerekhez kevés szalonát evett, meghintette könnyel a kötényeit, vasárnap letérdelt a Szűzanya oltára elé, szerette a bazsalikumot és a fodormentát, élvezte kötelességét, megjárta az utját és most csak az Ursten legkisebb ujjának intésére vár, hogy lépkedjen elébe a bárányfelhők mezején...

Öt gyereket szült. Két fia odaveszett a háboruban, harmadikat betemette a kőbánya. Két lánya maradt csak, azok ott ültek az ágya mellett és lesették, mikor száll el belőle az utolsó sóhajtas. Reggel óta lesették már. Otthon begyújtatlan spórherd, baromfi éhesen kárász a gangrídics körül, disznók ellátatlanul sívalkodnak a hídásban, de ők nem moccannak.

Strászlájk a nagykendőt. A nagykendő szép dohányszínű, a szélén sötétebb sűjtással és pódrótt, hosszú rojtla.

Két esztendeje vette az anyuk a gáll vásárban a malac árából. Szegény Juli néni, talán az volt életének egyetlen könnyelmű cselekedete, amikor kiválasztotta az ocsudi boltos sátra előtt a dohányszínű nagykendőt.

— Hítványabb is jó lenne — mondta akkor az idősebb leány, a Mari.

— Jó szót mondsz — így viszsza az öregasszony, de a keze csak szorította a puha dohányszínű nagykendőt.

Az ocsudi boltos hiába rakta előbe a többi, keze csak nem tudott leválni a dohányszínűről. Maga-kötésű berlinerben, kétrét hajlott fettet vászonban fagyoskodott egész életében: ez a nagykendő meleg bolyhaival, pódrótt hosszú rojtjával szinte megbabonázta és már oldotta is a kizsebkendője csücskéből a malac árát.

A Mari morcos képpel ment mellette hazafelé

— Olyik asszony vénségire bolondul meg. Most akari cifrázni magát?

Juli néni, mint a pólyást, ugy dédelgette karján a papirosba takart kendőt.

— Öleget fagyoskodtam. Rámterítöm, aztán nem fuj többet a szél.

— Az én Janikám csizmájának egész talpa sincsen, az embőrrömmek ingót nem szabhatok, más meg malac árba parázdik...

Juli néni csak összeszorította fogatlan száját és hallgatott. Akkor se igazította szóra nyelvét, amikor a másik lánya, a Tera, benyitott aznap az ajtaján.

— Hallom, hogy bevásárolt.

Csak bölintott és varrta tovább a vászontalpat a tutyjára.

— Hallom, hogy elköltötte a malac árát. Menyecskének való kendőre költötte.

De amikor Tera kibontotta a

szép barna nagykendőt, ijedten ugrott fel a helyéről.

— Ne bántsd!

— Ne féljön, nem harapok le belőle.

Várt egy dicsérő szót, csak annyit, hogy: "Hát megtöszli." Vagy csak azt, hogy "Árárt at-ták." De a Tera csak visszatette a szublóra a kendőt és hosszú hallgatás után mondta.

— Meddig akar élni? Ezt sohase nyóvi el...

Nem is nyitotta. Félte, óvta. Továbbra is a maga-kötésű berlinerben, a kétrét hajlott fettet vászonban fagyoskodott és kárányszínű mire terítette csak magára. Menyecské-korán se lépegetett olyan büszkén, mint most, ebben a dohányszínű, rojtosszélű nagykendőben. Betakar-ta vállát, hátát, még a láb-szárát is verdeste. Előli hajtűvel tüzte meg: tartani se kellett. Fújt a szél, hullott a hó, de sziporkát se érzett a hidegből.

Még a pap-kisasszony is ráte-kintett a misén.

— De szép kendő, Juli néni!

— Nem keressm én a szépöt. Csakhát jó meleg.

— Biztosan valamelyik lánya vette.

Mit gondolt erre a szóra, a jó Mária a tudója, de hosszú sóhajnyitotta meg száját.

— Magam pénzim vöttem Szent Mihálykor a gáll vásárba. Huszonkét pöngőre tartotta az ocsudi boltos, de tízenyőcér takarta papirosba...

Otthon újra türebe hajította a kendőt, bezárta a szubló-fiába és ávusvgett nem került elő.

Ez a féltett, dahányszínű, rojtosszélű, ott fekiútt most mellette az ágyon. Az unokája, a Janika, kis-korán a faragott huz-szárjával aludt el. Juli néni hcsz szu olomra készült, hát odatette maga mellé a kendőt.

Az öregebb, a Mari, le nem vette szemét a dohányszínű nagy-

— Ameddig lélok van benne, ebből a házbu senki se vihet el semmit...

— Némóm halltál a gyerőköm. Két füleddel hallhattad.

— Majd, akinek a törvény itéli...

Azzal kikapta az öregasszony kezéből és vitte be.

— A kóduz-ivadék tízenyőc pöngős portékára áhitozik.

Ezt a Tera mondta, az idősebb meg hozzátette:

— En fizettem ki tavali is a ház adóját, engöm illet a kendő.

De Tera lecsapott rá, mint a vércse.

— Jó is lenne! Plüsskabátot vött az urad nékőd tavál, nékóm meg fejveálóra a jut.

— Nem ám, mert a részgős disznó urad erőgeti le torkán a tengőrsok pénz.

— Tehetők én róla? En csak szenvedök, rogyoskodok. Mindég erre a kendőre áhitoztam...

A szép rojtos, dohányszínű kendőt, amelyiket nagyünnepen terített csak magára az anyuk, mások meg a szublót kulcsaráró fiókjában örözte; rángatták ide-oda, földön porosodott, piszkolódtott az nagy herce-hurcában, de ők észre se vették, csak marakodtak rajta, mint kutyák a zsirus koncon.

Talán egymás hajának esnek, ha Tera ki nem szálja végső próbálközzással a szalonai itéletét.

— Annyi jussom van hozzá, mint nékőd. Vágjuk kettőbe, aztán egyikőnk se csatlakozik...

Mari ráhagyta. Inkább a fele, minthogy semmi se jussom néki.

Már hozta is az ollót és nyesszikelte a felébe hajtott kendőt.

Juli néni még egyszer felnyitotta szemét, amelynek aljában fölharatosodott az utolsó könnyesepp.

Fáradt, szomorú keze, amely maradóktalanul felmutatta egész életét, ököibe szorultan hevert kockás kék párnán.